

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกฎหมายบัญชีหรือพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มีการกำหนดคุณวุฒิของผู้ทำบัญชีเพื่อให้การจัดทำบัญชีของธุรกิจจัดทำโดยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพนั้นๆ โดยตรงเพื่อให้บัญชีและงบการเงินของธุรกิจมีคุณภาพแสดงผลการดำเนินงาน สถานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามมาตรฐานการบัญชี แต่เนื่องจากว่าธุรกิจส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจขนาดเล็กกิจการจ้างพนักงานทำบัญชีประจำกิจการจะมีค่าใช้จ่ายสูง จึงทำให้ธุรกิจส่วนใหญ่นิยมจ้างสำนักงานบัญชีมากกว่าที่จะมีพนักงานบัญชีของตนเอง เพราะประหยัดค่าใช้จ่าย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกระทรวงพาณิชย์, 2553 : 29) ซึ่งเป็นที่ทราบและยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยส่วนใหญ่ใช้บริการด้านการจัดทำบัญชีและงบการเงินจากสำนักงานบัญชี กรมพัฒนาธุรกิจการค้าตระหนักดีว่าการส่งเสริมและพัฒนาสำนักงานบัญชีให้มีศักยภาพยิ่งขึ้นเพื่อการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องนั้น มีความสำคัญต่อธุรกิจ เนื่องจากสำนักงานบัญชีมีบทบาทอย่างยิ่งในการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีและรายงานทางการเงินให้เป็นที่เข้าใจไปตามกฎหมายและมาตรฐานการบัญชี อันจะส่งผลให้ธุรกิจได้รับทราบผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินที่แท้จริง ดังนั้นการที่สำนักงานบัญชีได้รับการพัฒนาส่งเสริมให้มีการบริการที่ดีและมีคุณภาพย่อมส่งผลให้การจัดทำบัญชีของธุรกิจในประเทศไทยมีข้อมูลทางการบัญชี และรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ อันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ผู้ใช้งบการเงิน ผู้ลงทุน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกระทรวงพาณิชย์, 2553 : บทนำ)

กรมพัฒนาธุรกิจการค้าในฐานะเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลธุรกิจให้มีการจัดทำบัญชีและงบการเงินให้เป็นที่เข้าใจไปตามกฎหมายและมาตรฐานการบัญชีรวมถึงเป็นที่เชื่อถือของบุคคลที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำโครงการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจให้สำนักงานบัญชีมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนา และปรับปรุงการให้บริการทางบัญชีที่ถูกต้องและมีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยต้องอยู่ในมาตรฐานขั้นต่ำตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นการยกระดับคุณภาพสำนักงานบัญชีไทยสู่มาตรฐานสากลและขณะเดียวกันเป็นการสร้างทางเลือกให้ธุรกิจได้มีโอกาสใช้บริการของสำนักงานบัญชีที่มีคุณภาพและดำรงไว้ซึ่งมาตรฐานคุณภาพการให้บริการรักษาระบบการควบคุมคุณภาพงานบริการด้านการบัญชีซึ่งจะเป็นผลดีกับทุกฝ่าย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกระทรวงพาณิชย์, 2553 : บทนำ)

ในการดำเนินการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีดังกล่าวกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจึงได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี พ.ศ. 2550 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการบริหารสำนักงานบัญชี (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกระทรวงพาณิชย์, 2553 : บทนำ)

ในปัจจุบันประเทศไทยมีสำนักงานบัญชีที่ผ่านการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี พ.ศ. 2550 จำนวน 41 รายซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร 26 ราย จังหวัดนนทบุรี 4 ราย จังหวัดสมุทรปราการ 2 ราย จังหวัดชลบุรี 2 ราย จังหวัดภูเก็ต 2 ราย จังหวัดจันทบุรี 1 ราย จังหวัดพัทลุง 1 ราย จังหวัดกระบี่ 1 ราย จังหวัดอุบลราชธานี 1 รายและจังหวัดเชียงใหม่ 1 ราย แต่เนื่องจากในปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่มีธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการด้านการจัดทำบัญชีจำนวนมาก เมื่อเทียบสัดส่วนระหว่างจำนวนของสำนักงานบัญชีในจังหวัดที่ผ่านการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีกับจำนวนสำนักงานบัญชีทั้งหมดในจังหวัดเชียงใหม่ตามรายชื่อของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่แล้วนั้นพบว่า เป็นสัดส่วนที่น้อยมาก (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกระทรวงพาณิชย์, 2555 : ออนไลน์) ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาการพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับสำนักงานบัญชี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางส่งเสริมให้มีการยกระดับคุณภาพสำนักงานบัญชีต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาการพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่
2. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชีได้

นิยามศัพท์

ปัญหา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชีและการปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อขอการรับรองคุณภาพ

การพัฒนา หมายถึง การยกระดับคุณภาพสำนักงานบัญชีไทยสู่มาตรฐานสากล โดยการนำประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี พ.ศ. 2550 มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการบริหารสำนักงานบัญชีให้มีการบริการที่ดีและมีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งต้องอยู่ในมาตรฐานขั้นต่ำตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

คุณภาพสำนักงานบัญชี หมายถึง คุณภาพสำนักงานบัญชีตามหลักเกณฑ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี พ.ศ. 2550 ประกอบด้วย ความรับผิดชอบของผู้บริหารของสำนักงานบัญชี ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี การจัดการทรัพยากรของสำนักงานบัญชี การปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี การติดตาม ตรวจสอบ ของสำนักงานบัญชีและการจัดการเอกสารของสำนักงานบัญชี

สำนักงานบัญชี หมายถึง สำนักงานให้บริการด้านการทำบัญชีที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสำนักงานบัญชีอาจจัดตั้งในรูปแบบบุคคลธรรมดา คณะบุคคลหรือนิติบุคคลก็ได้ โดยหัวหน้าสำนักงาน หรือผู้เป็นหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการให้บริการรับทำบัญชีในสำนักงานอย่างน้อย 1 คน ต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี ปฏิบัติงานเต็มเวลาและแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่อกรมไว้แล้วและมีผู้ช่วยผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชีอย่างน้อย 1 คนปฏิบัติงานเต็มเวลาดังกล่าว